

Meedoen en werken

in gesprek met bewoners van Geldermalsen en 's Heeren Loo.

Op de avond van woensdag 6 april 2016 kwamen zestig mensen met en zonder beperking naar de bijeenkomst *Meedoen en werken* in de Grote zaal op Wieken 7 in het centrum van het dorp Geldermalsen. Bewoners van Geldermalsen en medewerkers van 's Heeren Loo spraken met ervaringsdeskundigen, studenten, medewerkers in de zorg en afgevaardigden van de gemeente en Adviesraad WMO. Zij werden verwelkomd door Karin Jacobs, Manager Dagbesteding bij s'Heeren Loo en Alice Schippers, directeur DSiN. De avond werd omlijst met muziek door Anja en Lex Maussart.

De bijeenkomst vond plaats in het kader van het project "Boven Tafel". Doel van het project is het vergroten van mogelijkheden van mensen met een beperking. Daarbij wordt samen met hen gezocht naar mogelijkheden om mee te doen in Geldermalsen, zoals aan nuttige activiteiten voor de gemeenschap. Vier fondsen maken het project "Boven Tafel" mogelijk, te weten het VSB-fonds, Kansfonds, NSGK en Fonds VG. De ruim zestig bewoners en medewerkers van 's Heerenloo, ouders, medewerkers in de zorg, het onderwijs en bij de gemeente met elkaar in gesprek over Meedoen in Geldermalsen. 'Meedoen is voor jong en oud de manier om met de rest van de maatschappij in contact te staan' volgens Ron, een jongere met een beperking die hierover met medewerkers van de gemeente in gesprek ging. Hieronder een verslag van de avond.

Initiatieven in Geldermalsen

Begin van de avond werden een aantal initiatieven 's Heeren Loo in Geldermalsen gepresenteerd.

Harten theater

De avond begon met een optreden van het Harten theater. Dit theatergezelschap bestaat uit bewoners van s' Heeren Loo met een beperking onder leiding van activiteitenbegeleidster Esther Kruyt. De theater medewerkers bedachten zelf het interactieve theaterstuk dat ging over herkennen van mensen en vaardigheden. Ervaringsdeskundige Lucy Lebbink stelde haar medespelers voor aan het publiek.

Xi-Xi

Bij *atelier Xi-Xi* in Geldermalsen werken kunstenaars met een verstandelijke beperking. Michelle van Impelen (activiteitenbegeleidster) vertelde dat zij allerlei kunstwerken maken zoals schilderijen en wenskaarten. Tevens zit er naast het atelier een kunst- en kadowinkel. De kunstenaars van Xi-Xi werken ook in opdracht.

Vrijwilligers(-werk)

Er zijn veel vrijwilligers actief bij 's Heeren Loo en er zijn er nog meer welkom. Tanja van Doorn (Coördinator vrijwilligers) vertelde hoe zij vragen van cliënten matcht met nieuwe vrijwilligers. Lizette vertelde waarom zij al 5 jaar vrijwilliger is en wat het haar en cliënten van 's Heeren Loo oplevert.

Beweegclub

De Beweegclub bestaat uit een aantal groepen van acht bewoners met een beperking die onder meer wandelen en zwemmen en daarbij worden begeleid door vrijwilligers. Daniëlle Teuwsen (activiteitenbegeleidster) vertelde dat meer vrijwilligers met en zonder beperking het mogelijk maakt om het aantal groepen uit te breiden. Zij kunnen meehelpen cliënten te halen en brengen en mee sporten.

Woensdagmiddag Soos

Sinds kort is er op woensdag van 14:00-16:00 uur een Soos-middag in de grote zaal aan de Wieken 7. Deze is voor alle mensen met en zonder beperking in Geldermalsen en omgeving. Het is de bedoeling dat 's Heeren Loo zich meer openstelt naar de bewoners van Geldermalsen en vooral ook omwonenden met een beperking aantrekt. Organisator Nolda de Krijger (activiteitenbegeleidster) zegt komende zomer op het terras buiten een Theetuin gaan inrichten die toegankelijk is voor cliënten en andere bewoners van Geldermalsen.

Praatkamer

De Praatkamer op 's Heeren Loo is open van 10.00 tot 14.00 uur. Dat is een 'binnen dagbesteding' met mensen die niet meer werken, maar wel nog gezellig willen koffie drinken of willen praten over geloof of het nieuws en zo sociale contacten op willen doen. Het doel is om meer mensen met een beperking uit het dorp of vanuit een andere zorginstelling hierbij te betrekken.

Catering

De schalen met hapjes die aan de gasten werden gepresenteerd zijn gemaakt door mensen met een beperking. Dit was een smakelijk voorbeeld van hoe goed zij inzetbaar zijn, mits de taak past.

Meewerken in Geldermalsen, Wat vinden wij?

Over deze en andere initiatieven waar mensen met een beperking aan deel kunnen nemen als gast of vrijwilliger werd in drie groepen gediscussieerd. Deelnemers waren onder andere medewerkers van de dagbesteding en bewoners van 's Heeren Loo, docenten Zorg en Welzijn van ROC Rivier Tiel, medewerkers van Cello Zorg, de GGD, de WMO-Raad, gemeenteraadsleden en beleidsmedewerkers van de gemeente.

Meer ontmoetingen met mensen met een beperking

'De Soos-middag en Theetuin zijn bedoeld om meer contact te maken tussen mensen met en zonder beperking' lichtte Nolda de Krijger toe. Dat blijkt hard nodig volgens de andere deelnemers 'De drempel in Geldermalsen om elkaar te ontmoeten ligt hoog'. Dit zou vooral komen door de onbekendheid met mensen met een handicap. De aanpak van de Soos-middagen lijkt een op de

avond van 6 april, met informatie en een cultureel programma. Daarnaast wil 's Heeren Loo ook meer de dorpen ingaan en daar activiteiten organiseren.

Een deelnemer opperde dat er te weinig vrijwilligers zijn voor nieuwe initiatieven. Volgens anderen zijn er echter volop Vrijwilligers in de dorpen. 'In de steden is het inderdaad minder, maar in de dorpen rondom Geldermalsen ligt dat aantal hoger'.

Een deelnemer stelt voor om meer mensen met een beperking mee te laten werken bij friettentten, supermarkten en andere bedrijven in de dorpen. 'Dat kan prima'.

Daar werd tegen in gebracht dat de cliënten bij het Loo niet in staat zijn (lichamelijk) om dit werk te doen, waar het mogelijk voor veel mensen met een beperking buiten de instelling wel een optie is.

Een ondernemers stelde dat hij graag ook mensen met een beperking in zijn bedrijf/organisatie wil opnemen en gaf daarbij een voorbeeld uit Engeland. 'Daar is een bakkerij zo ingericht dat er normale en ook mensen met een beperking kunnen werken. Iedereen krijgt betaald en iedereen heeft een gelijke taak. Het punt is dat zo een bedrijf de mogelijkheden biedt.'

Andere deelnemers zeggen dat dit in de praktijk lastig uitvoerbaar is omdat de reguliere werknemers voor te veel druk zorgen op de werknemers met een beperking.

Een eerder initiatief uit de buurt van Geldermalsen dat weer kan worden opgepakt is seizoenswerk in de appels- en perenpluk. 'Erg simpel werk en in een veilige omgeving'.

In de toekomst zal 'lokaal actief' weer voorop moeten staan. 'Dat is minder reizen voor cliënten in de regio Geldermalsen. Daarvoor is de cliënten-database van s' Heeren Loo te gebruiken door een jobcoach. Dan kunnen we de cliënten helpen aan een passende baan met begeleiding.'

Een ander idee is om 'wat er al is beter te benutten. Atelier Xi-Xi bijvoorbeeld verplaatsen naar het (centrum) plein waar de markt is. Dan is er meer zichtbaarheid, en kunnen de activiteiten gewoon doorgezet worden zoals ze nu in s'Heeren Loo gaan.' Een deelnemer opperde daarop om aansluiting te zoeken bij de winkeliersgroep *gastvrij- Geldermalsen*. Deze winkeliersgroep hield een week eerder een vergadering met de gemeente en bewoners over de nieuwe inrichting van het winkelgebied. 'Het is nu het moment om jullie wensen aan te geven in verband met het etaleren van de XI-XI winkel.'

Wie gaat de begeleiding van vrijwilligers doen, vrijwilligers?

Karin Jacobs heeft ervaring met mensen die door de gemeente worden doorverwezen vanwege de Wet op de participatie: 'Volgens mij is alleen papiertjes tekenen niet de insteek. Kijk, sommige mensen moeten vrijwilligerswerk doen van de gemeente als ze werk zoeken. Dan staan die mensen er dus onder dwang, en willen aan het einde van hun dag gewoon dat papiertje als bewijs van dat ze vrijwilligers werk hebben gedaan. Zij moeten begeleid worden en wie gaat dat doen?'

Wat is een mooi voorbeeld in of voor de gemeente Geldermalsen?

Een gezondheidsmakelaar van de GGD vertelde over haar baan en gaf aan dat zij partners verbindt die iets in de gezondheid doen. Zij heeft een erg groot netwerk en daar kan zeker gebruik van worden gemaakt, zoals bij het vinden van nuttige activiteiten voor mensen met een beperking. Een

lid van het Kernteam Geldermalse vertelde wat het sociale wijkteam inhoudt en dat deze zich ook richten zich op participatie van mensen met beperkingen.

Ron is een jonge bewoner van het Thomashuis. Hij werkt met veel plezier zowel bij de gemeente als op het Helicon college en ontvangt salaris. De bewoners van het Thomashuis helpen twee keer per maand in de bediening bij Café De Notenboom te Beesd. 'Dat is een voorbeeld van social return, want uiteindelijk kunnen wij van de omzet een uitje doen'. Ron kon helder verwoorden aan de beleidsambtenaren dat hij graag wil werken, maar dat het wel aangepast dient te zijn aan zijn kunnen.

Onderwijs als bindmiddel

Er zijn meerdere ontmoetingsactiviteiten geweest met scholieren en 's Heerenloo bewoners, zoals:

- De VO school Lingeborgh organiseerde een dag voor bewoners met workshops rond tuinieren, make-up en koken. Gemeenteraadsleden waren ook uitgenodigd.
- NL Doet activiteiten van studenten verpleegkunde die andere activiteiten ondernemen met bewoners dan alleen de zorg werd als verfrissend ervaren.
- De basisschool Rehoboth in Geldermalsen komt twee keer per jaar langs om activiteiten met de bewoners te ondernemen. Er zijn meer basisscholen in Geldermalsen en het is een wens van één van de medewerkers dat meer scholen op bezoek komen en kennis maken met mensen met een beperking.
- Enkele bewoners van 's Heeren Loo hebben hun dagbesteding in de Witte Schuur. De Witte Schuur doet mee met de Clientcolleges van het Helicon college. Dit is een module waarbij medewerkers op zorgboerderijen worden gevraagd om de MBO-studenten rond te leiden en informatie te geven over hun werk. En de medewerkers geven zelf aan welke kennis ze van studenten Dier en Zorg zouden willen leren.

Een goed voorbeeld voor Geldermalsen is het project van Cello in Den Bosch op de locatie van het Koning Willem 1 College, waar jongeren met een verstandelijke beperking met behulp van een begeleider een opleiding in de horeca volgen.

De discussiedeelnemers vinden het belangrijk dat mensen met een verstandelijke beperking ook na hun 18de de mogelijkheid krijgen om door te leren. Bezuinigingen zorgen ervoor dat dit vaak niet mogelijk is. *'Creatieve oplossingen zoeken is daarom des te meer gewenst bij zorginstellingen en onderwijsinstellingen'*.

Wat kan beter in Geldermalsen?

Dat het beter kan, daar zijn bewoners het over eens zo blijkt uit enkele citaten' zoals:

'Iedereen heeft loonwaarde of kan dat ontwikkelen en dat wordt niet genoeg gedaan in Geldermalsen en andere gemeenten.'

'Het beeld van dagbesteding moet verbeterd worden, want er heerst een stigma op.'

“s Heeren Loo moet meer zichtbaar worden in het dorp, het is nu nog onbekend bij veel bewoners, dus het moet meer naar buiten treden, zodat mensen uit het dorp het kunnen vinden.’

‘Hoe breng je informatie daarover naar de burgers toe? Ook verbinding tussen en naar andere bedrijven en zorginstellingen kan beter. Veel informatie gaat via het internet, dus daar moet rekening mee gehouden worden om mensen te bereiken. Folders is een andere mogelijkheid en er zijn ook Apps, maar die moeten uitgelegd worden.’

Wat doet de gemeente Geldermalsen?

Projectleider Sociaal Domein van de gemeente Geldermalsen, Joris van den Hork, vertelde dat de gemeenteraad een Adviesraad voor het sociaal domein instelt. De Adviesraad gaat de gemeente adviseren over Wmo, jeugdzorg, Participatiewet en basismobiliteit/leerlingenvervoer.

Kandidaten die zich melden worden uitgenodigd voor een gesprek met de selectiecommissie. Hiervoor worden ook ervaringsdeskundigen gevraagd en Inclusieve gemeente Geldermalsen wil deze ondersteunen. In de selectiecommissie zitten de voorzitter van de Wmo-raad en twee medewerkers van de gemeente. De commissie doet op basis van de gevoerde gesprekken een voordracht aan het college van B&W van Geldermalsen.

‘De gemeente wil het komend jaar meer gaan doen voor de jongeren en onder meer werkgevers gaan benaderen.’

Wat vonden bezoekers van de avond?

‘Ik vond het erg leuk om aanwezig te zijn’ mailde een bezoeker de volgende dag.

En een ander ‘Ik vond het gisteren een geslaagde bijeenkomst. Bedankt voor jullie hartelijke ontvangst en de samenwerking.’

Met dank voor verslaglegging aan:

Jarlam Chen en Lalè Verkerk (studenten) en Irene van Helden (DSiN)

Achtergrond van het project ‘Boven Tafel’ in de inclusieve gemeente Geldermalsen 2015 -2016.

Om de hulp vanuit het sociaal netwerk van de meest kwetsbare mensen met een beperking in kaart te brengen en te vergroten met het oogpunt hun maatschappelijke participatie te bevorderen gaat Disability Studies in Nederland (DSiN) speciaal aandacht besteden aan de moeilijk bereikbare groep ‘eenzame’ mensen met een beperking. Zij dreigen met de transities in het sociaal domein en de komst van de WMO nog meer vergeten te worden dan in het verleden omdat zij vaak beschikken over een (zeer) klein sociaal netwerk.

De transities in het sociaal en zorgdomein, waarbij gemeenten meer wijkgericht gaan werken met als uitgangspunt meer participatie en ‘eigen regie’ van kwetsbare groepen en betere samenwerking van

maatschappelijke organisaties om de beoogde bezuinigingen te realiseren vragen om een innovatieve aanpak en nieuwe sociale infrastructuur. DSiN wil met de gemeente Geldermalsen toewerken naar Inclusieve gemeente.

Vandaar dat DSiN het project 'Boven Tafel' start met ervaringsdeskundigen, vrijwilligers, organisaties en bewoners van Geldermalsen die samen actief (willen) zijn bij:

1. Het organiseren van ontmoetingen met 'eenzame' jongeren en volwassenen tot 35 jaar met een beperking. Onder meer door hen uit te nodigen voor gezamenlijke en goedkope/gratis maaltijden in dorpshuizen en/of andere activiteiten waardoor zij 'Boven tafel' komen;
2. Het aanbieden van dagactiviteiten aan mensen met een beperking die onder deskundige begeleiding hun talent willen inzetten voor de leefbaarheid van het dorp.

Centraal staat het verdringen van 'Eenzaamheid' onder mensen met een beperking (fysiek, verstandelijk, zintuiglijk en psychisch) door uitbreiding van hun sociaal netwerk vanuit 'Eigen kracht'.

Mensen met een beperking willen niet alleen hulp ontvangen, maar ook zichtbaar kunnen bijdragen aan de samenleving. Daarvoor is 'probeerruimte' nodig.

Uitgangspunt van de werkwijze van DSiN is 'Niets over ons zonder ons.' Dat betekent dat in alle fasen van het project de ervaringsdeskundigen worden betrokken, en ook hun verzorgers, burens en familieleden.

Dit project is speciaal ontwikkeld voor zeer kwetsbare groepen jonge mensen met een beperking en komt voort uit bevindingen van het door de provincie Gelderland gefinancierde project Inclusieve gemeente Geldermalsen en de projecten Inclusieve gemeente Nijkerk en Inclusieve Stad Almere.

Vier fondsen ondersteunen het project "Boven Tafel" financieel, te weten het VSB-fonds, Kansfonds, NSGK en Fonds VG.

Doelstelling van Disability Studies in Nederland (DSiN)

DSiN heeft als missie om aantoonbaar bij te dragen aan:

- Een goede kwaliteit van leven voor mensen met een beperking, onder hun eigen regie en met kansen om hun eigen leven vorm te geven.
- Een passende participatie van mensen met beperking, waarbij talenten, kwaliteiten en ervaringskennis optimaal benut worden.
- Een onderzoek en ontwikkelingstraditie waarbij mensen met een beperking (en/of hun organisaties) zoveel mogelijk betrokken zijn in verschillende rollen. Dit volgens het principe: "Nothing about us, without us".
- Een inclusieve samenleving (dorp, gemeente, stad) waarin iedereen zich vanzelfsprekend welkom weet (Dit volgens ons principe "Art of Belonging").

Nadere informatie over dit project van Disability Studies in Nederland :

Edwin L. De Vos (projectleider): edldevos@gmail.com

Irene van Helden: Irene.vanhelden@disabilitystudies.nl

In samenwerking met de gemeente, onderwijs en maatschappelijke organisaties, bedrijven en mensen met een beperking wil DSiN participatie in werk en gemeenschap bevorderen door de inzet van Contact interventie gericht op verminderen van vooroordelen. In Geldermalsen doen we dat onder meer met medewerkers van 's Heeren Loo, Prezzent, scholen en de gemeente.

Meer info op <http://disabilitystudies.nl/project/inclusiestadgeldermalsen>

www.facebook.com/inclusiestadgeldermalsen.

Mede mogelijk gemaakt door:

Kansfonds
geven om
een ander

FONDS
verstandelijk
gehandicapten

provincie
Gelderland

VSBfonds,
iedereen doet mee